

Paweł Brzegowy

**SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ
„KULTURA UZDROWISKOWA W MUSZYNIE W KONTEKŚCIE EUROPEJSKIM”**

W zlokalizowanej w dolinie rzeki Poprad i jej dopływów Muszynie, w dniach 30–31 V 2019 r. odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa „Kultura uzdrowiskowa w Muszynie w kontekście europejskim”, będąca dwunastą odsłoną zamyślanego przez prof. dr hab. Bożenę Płonkę-Syrokę popularnego cyklu „Kultura uzdrowiskowa w Europie”. Organizatorzy konferencji: Zakład Humanistycznych Nauk i Muzeum Farmacji Wydziału Farmaceutycznego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Instytut Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie oraz Fundacja Humanitas et Scientia do wygłoszenia referatów zaprosili naukowców oraz obeznanych z problematyką uzdrowiskową specjalistów. Wydarzenie, którego scenerię stanowiło Muzeum Regionalne Państwa Muszyńskiego otwarli B. Płonka-Syroka i dr Tomasz Rachwał – dyrektor Instytutu Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie. Następnie odbyło się wystąpienie Burmistrza Muszyny i Prezesa Zarządu Stowarzyszenia Gmin Uzdrowiskowych RP dr. Jana Golby. Sesję pierwszą poświęconą historii uzdrowiska muszyńskiego zainicjował prof. dr hab. Jarosław Kita, który porównał etapy funkcjonowania Muszyny i Żegiestowa. Druga prelekcja dr hab. Weroniki Wrony-Wolnej traktowała o działalności dr. Seweryna Mściwujewskiego. Występujący jako trzeci prof. dr hab. Zbigniew Jerzy Przerembski omówił mało znane zagadnienie rozwoju muzyki w Muszynie w pierwszych stuleciach istnienia miejscowości do przełomu XIX i XX w. Występująca jako czwarta mgr Barbara Rucka przybliżyła postać Antoniego Jurczaka – charyzmatycznego burmistrza, który przyczynił się do przeobrażenia Muszyny w ważne uzdrowisko II RP. O muzyce w Muszynie w XX i XXI w. opowiedziała w dalszej kolejności mgr Malwina Kołt. Stanowiące ważne odzwierciedlenie życia uzdrowisk galicyjskich pocztówki muszyńskie, krynickie i żegiestowskie, scharakteryzował wyborny kolekcjoner i współtwórca „Almanachu Muszyny” mgr Ryszard Kruk, który 29 V uprzejmy był uczestników konferencji podjąć, ugościć i oprowadzić po willi rodzinnej, należącej w przeszłości do S. Mściwujewskiego. Sesję pierwszą zakończył referat dr Małgorzaty Zdon-Korzeniowskiej poświęcony współczesnemu wizerunkowi

Muszyny. Po przerwie kawowej i dyskusji rozpoczęła się sesja druga dedykowana historii uzdrowisk małopolskich. Zabierający głos jako pierwszy dr Franciszek Mróz przedstawił cudowne źródła w Karpatach. Dr hab. Robert Lipelt wygłosił poparty czasochłonnymi badaniami referat o przekroju społeczno-zawodowym kuracjuszy krynickich w drugiej połowie XIX w., zaś dr Izabela Spielvogel przybliżyła wkład społeczności żydowskiej w rozwój medycyny fizykalnej i balneoklimatologii uzdrowisk Galicji na przełomie XIX i XX stulecia. Wystąpienie dr. Pawła Brzegowego traktowało o leczeniu dietetycznym w wybranych uzdrowiskach zaboru austriackiego. Sesję trzecią rozpoczął dr Sławomir Dorocki ze znakomicie przygotowanym referatem o przemianach środowiska naturalnego w uzdrowiskach polskich Karpat po okresie transformacji ustrojowej. We współautorstwie z dr hab. Agnieszką Kwiatek-Sołtys przedłożył następnie drugi temat, obrazujący jak funkcje uzdrowiskowe wpływają na rozwój małych i średnich miast. Dr inż. Joanna Korzeniowska wraz z dr Magdaleną Kwiek zaprezentowały wyniki badań o rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w gminach uzdrowiskowych w ciągu ostatnich lat oraz nad hałasem przy wybranych stokach narciarskich w gminach Piwniczna-Zdrój i Krynica-Zdrój. Występująca po raz drugi W. Wrona-Wolny skupiła się na znaczeniu edukacji zdrowotnej wśród zadań lecznictwa uzdrowiskowego, zaś prof. dr hab. Janusz Cwanek przybliżył zapomniany Latoszyn koło Dębicy. Wystąpienie mgr Agaty Jarosz poświęcone było osobie dr. Henryka Ebersa. Ostatnią sesję pierwszego dnia obrad zakończyły referaty dr. Roberta Faracika o współczesnej haloterapii w Europie Środkowej oraz B. Płonki-Syroki o historii saksońskiego uzdrowiska Bad Gottleuba. Zwieńczeniem pierwszego dnia konferencji była uroczysta kolacja w restauracji Sanatorium Uzdrowiskowego Korona w Muszynie.

W piątek 31 V uczestnicy konferencji w godzinach porannych wzięli udział w wycieczce po Muszynie z B. Rucką, oglądając obiekty wchodzące w skład podzamkowego zespołu dworskiego: Dwór Starostów, Kordegardę, Dom Dawnego Rzemiosła, a następnie udali się alejkami Parku „Baszta” do szesnastowiecznych ruin zamku mijając po drodze parkowe sanktuarium Matki Boskiej Dobrej Rady. Z wieży widokowej obejrzeliby panoramę miasta w tym: rynek, Kościół Parafialny pw. św. Józefa oraz część uzdrowiskową z ogrodami sensorycznymi, miłości i legend. Sesję czwartą o historii wybranych uzdrowisk polskich i europejskich w XX i XXI w. rozpoczęli dr hab. Mariusz Migąła i mgr Beata Sokolik z wystąpieniem o rozwoju

przyrodolecznictwa w Polsce w okresie międzywojennym. Dr hab. Peter Čuka, prof. UP przybliżył historię i rozwój turystyki uzdrowiskowej na Słowacji. Następnie o Karlshagen w latach 1829–1945 opowiedział dr Jarosław Pilarek, natomiast mgr inż. Jerzy Sporek sportretował sylwetki prominentnych kuracjuszy w Łądku-Zdroju. Referat dr. Marcina Dziedzica poświęcony był zakładom fotograficznym w uzdrowiskach i letniskach Gór Izerskich do 1945 r. Tematem przewodnim wystąpienia dr. hab. Romualda M. Łuczyńskiego była działalność kulturalno-oświatowa Zarządu Państwowego Uzdrowiska Polanica-Zdrój w szczytowym okresie stalinizmu. Dyrektor krynickiej Biblioteki Publicznej mgr Magdalena Krzeszowska przypomniała postać lekarza, społecznika i patrioty Franciszka Kmietowicza. Ostatnią sesję dopełniła prelekcja mgr Sylwii Rypiel, która opowiedziała o funkcjonowaniu Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna. Po dyskusji podsumowującej uczestnicy konferencji udali się na wycieczkę autokarową na Słowację, przejeżdżając malowniczą Doliną Popradu przez Muszynę, Żegiestów i Mniszek nad Popradem do Starej Lubowni. Program obejmował zwiedzanie zamku i spacer po uzdrowisku Wyżne Rużbachy.

W konferencji muszyńskiej udział wzięło trzydziestu czterech referentów, wygłoszono trzydzieści referatów. Za udzielone wsparcie finansowe oraz organizacyjne organizatorzy dziękują J. Golbie, T. Rachwałowi, mgr Izabeli Bajorek – dyrektor Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury w Muszynie, B. Ruckiej oraz M. Krzeszowskiej. Pierwszego dnia konferencji odbyła się premiera monografii *Tradycje i perspektywy rozwoju kultury uzdrowiskowej w Krynicy-Zdroju w kontekście europejskim*, stanowiącej pokłosie zeszłorocznej konferencji naukowej. „Kulturę uzdrowiskową w Muszynie w kontekście europejskim” przygotował zespół w składzie: B. Płonka-Syroka, S. Dorocki, Agnieszka Kaźmierczak, J. Korzeniowska i P. Brzegowy. Trzynasta konferencja naukowa z cyklu „Kultura uzdrowiskowa w Europie” odbędzie się w maju 2020 r. w Świnoujściu.